



**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2682/18-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Malá Hraštice, okres Příbram
Sídlo	Malá Hraštice 57, 262 03 Nový Knín
E-mail	skolahrastice@centrum.cz
IČ	75033607
Identifikátor	600054659
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Irena Hrabáková
Zřizovatel	Obec Malá Hraštice
Místo inspekční činnosti	Malá Hraštice 57, 262 03 Nový Knín Malá Hraštice 53, 262 03 Nový Knín
Termín inspekční činnosti	27. listopad 2018 – 29. listopad 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD), školní jídelny (ŠJ) a školní jídelny-výdejny. Ředitelství školy, ZŠ, jedna třída MŠ, ŠD a ŠJ sídlí v hlavní školní budově se zahradou a sportovním a rekreačním zázemím. Činnost druhé třídy MŠ a provoz školní jídelny-výdejny probíhá na nedalekém odloučeném pracovišti.

Základní škola vzdělává žáky všech ročníků prvního stupně. V tomto školním roce je ve třech třídách zapsáno 43 žáků. První ročník je samostatný, druhý ročník je spojen se třetím, čtvrtý s pátým. Osm žáků je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího programu (IVP), u dalších dvou škola postupuje podle plánů pedagogické podpory (PLPP). Vyučuje se podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) „Tvořivá škola“.

V době inspekční činnosti vykazovala MŠ ve dvou třídách 25 dětí od tří do šesti let. Čtrnáct jich bylo vedeno v povinném předškolním vzdělávání, dvě měly odklad povinné školní docházky, jedno bylo dítě s odlišným mateřským jazykem. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Rok s krtkem“ (ŠVP PV).

ŠD má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 25 účastníků vzdělávání. Při zájmovém vzdělávání postupuje podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu „Kdo si hraje, nezlobí“ (ŠVP ŠD).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje předpoklady pro výkon funkce, pravidelně se zúčastňuje vzdělávacích akcí v oblasti školské legislativy, informačních a komunikačních technologií (ICT), školních vzdělávacích programů (ŠVP), environmentální výchovy, metodiky vyučovacích předmětů, pracovně právní problematiky aj. Organizační struktura odpovídá potřebám školy daného druhu a velikosti. Spolupráce se všemi zaměstnanci školy je profesionální a přispívá k velmi příznivému klimatu školy. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou na velmi dobré úrovni. Činnost školního poradenského pracoviště garantuje ředitelka, která vede veškerou potřebnou agendu, informuje vyučující i asistentky pedagoga (AP) o doporučených podpůrných opatřeních a koordinuje jejich práci. Spolupráce se zřizovatelem je na požadované úrovni, obě strany se vzájemně informují o potřebách obce a školy. Na potřebu souběžného působení dvou učitelek ve třídě MŠ reagoval zřizovatel tím, že podstatnou část úvazku učitelky dofinancovává ze svých zdrojů. Škola pravidelně prezentuje výsledky své práce v obecních novinách a pro obyvatele obce připravuje kulturní akce s účastí dětí a žáků školy.

Personální podmínky dobře umožňují plnění cílů příslušných ŠVP. Vzdělávání v základní škole zajišťuje pět učitelek, z toho pouze jedna odbornou kvalifikaci nespĺňuje. K naplňování rovnosti příležitostí žáků ve vzdělávání napomáhá působení dvou asistentek pedagoga (jedna je odborně kvalifikovaná, druhá studuje). Ředitelka doložila, že odborně kvalifikované pedagogy hledá systematicky (inzeráty, webové stránky). Vzdělávání v MŠ zajišťují čtyři kvalifikované učitelky. Ve školní družině působí jedna odborně kvalifikovaná vychovatelka. Systematicky jsou plánovány vzdělávací akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), ve kterých zohledňuje ředitelka potřeby školy i zájmy pedagogických pracovníků. Začínajícím pedagogům je poskytována kvalitní podpora formou naslechoých hodin, hospitací a konzultací.

Také materiální podmínky dobře umožňují vykonávat většinu činností školy. Prostředí všech prostor školy je upravené, estetické a podnětné. Je vyzdobené dětskými a žákovskými výtvy. Stoly a židle odpovídají antropometrickým požadavkům. Prostorové podmínky

učeben i školní zahrady na obou pracovištích jsou efektivně využívány pro realizaci vzdělávacích aktivit. Postačující je vybavení prostředky ICT. Nevýhodné je, že v zimním období musí škola využívat k výuce tělesné výchovy nekvalitní prostory místní sokolovny. Z důvodů její poměrně značné vzdálenosti je pak předmět nevhodně vyučován ve dvouhodinových blocích a každý žák má tedy tělesnou výchovu jen jednou týdně.

Průběžně probíhají úpravy prostor (dílní rekonstrukce apod.) vedoucí ke zkvalitňování učebního prostředí. Školní jídelna má postačující prostory. Podle možností dochází k obměně a doplňování didaktických a učebních pomůcek, knih, výtvarného a pracovního materiálu a hraček.

Při zajišťování kvalitních podmínek vzdělávání škola neopomíjí oblast bezpečnosti a ochrany zdraví. Děti, žáci i účastníci vzdělávání jsou na začátku školního roku prokazatelně poučováni o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví, o čemž svědčí zápisy v třídních knihách. Kontrola nad osobami vstupujícími do budovy je zajištěna. Úrazovost dětí a žáků je nízká. Dohledy nad žáky v době mimo výuku byly s ohledem na podmínky školy správně nastaveny a dodržovány. Revize herních prvků, tělocvičného náčiní, elektrických spotřebičů a přístrojů přístupných dětem a žákům jsou zajišťovány v pravidelných termínech.

Škola hospodaří s prostředky státního rozpočtu včetně účelové přijatých, s prostředky z rozpočtu zřizovatele a s vlastními prostředky (úplata za vzdělávání v MŠ a ŠD, sponzorské dary).

ŠVP ZV je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Reálná výuka (rozvrh vyučovacích hodin) odpovídá příslušnému učebnímu plánu. Nabídku školy rozšiřuje několik zájmových kroužků (sportovní, hudební, výtvarný, matematický a kroužek angličtiny). K podpoře výuky škola organizuje vhodné mimoškolní akce (zájezdy, exkurze, výlety). Věnuje také značnou pozornost environmentální výchově. Přijímání žáků pro základní vzdělávání (ZV) probíhá podle platných kritérií, která jsou v souladu s legislativou. Uspořádání přestávek odpovídá prováděcímu předpisu ke školskému zákonu. ŠVP PV správně vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu a jeho filozofii MŠ postupně naplňuje. Záměrem školy je rozvíjení osobnosti každého dítěte, jejího vzdělávacího potenciálu s celkovým citovým postojem k člověku a přírodě, s důrazem na rozvoj sociálních kompetencí. Pedagogická rada projednává zásadní dokumenty, naplňování ŠVP. Ředitelka cíleně vytváří pro naplňování vzdělávacích záměrů ŠVP PV sociálně podnětné prostředí. Ve ŠVP ŠD chybí stanovení podmínek pro vzdělávání žáků se SVP. Vnitřní řád ŠD pak nesprávně zavádí hodnocení chování účastníků zájmového vzdělávání podle ustanovení školského zákona platných pro základní vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v ZŠ dosahuje celkově požadované úrovně. Všechny hospitované hodiny byly řádně připravené, jejich společnou předností byla příjemná pracovní atmosféra a téměř trvale účinná motivace žáků k práci. Využity k ní byly krátké hry, v přiměřené míře i některé soutěže. Učivo bylo správně a srozumitelně prezentováno, dostatečný prostor byl věnován jeho procvičení a upevnění, bez nadměrného přenosu na domácí přípravu. Hodnocení žáků bylo nejčastěji slovní, s případným použitím různých obrázků, drobných předmětů apod. Bylo vždy pozitivní a objektivní. Případné účelné využití sebehodnocení proběhlo formou přiměřenou věku žáků. Žáci se na své učitelky obraceli se samozřejmou důvěrou. Komunikovali kultivovaně. Taktně byla využívána práce s chybou. Zajištěna byla také dostatečná názornost výuky, vedle běžných učebnic a učebních pomůcek byly k ilustraci

učiva často vhodně využívány prostředky ICT. Vhodně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Individualizaci a diferenciaci vyučovacího procesu účinně napomáhaly asistentky pedagoga. Obsah výuky odpovídal požadavkům ŠVP ZV. Velmi dobře byly vedeny zejména hodiny hospitované v prvním ročníku.

V českém jazyce byly zařazovány všechny složky předmětu (psaní, výuka pravopisu, sloh), v potřebné míře byla rozvíjena také čtenářská gramotnost a schopnost verbální komunikace. Žáci jsou vedeni k pravidelnému čtení, svoje čtenářské zážitky prezentují před třídou. Návštěvy obecní knihovny jsou pro žáky vhodnou motivací k četbě. Příležitostně nacvičují slovesná vystoupení pro veřejnost apod. Výuka anglického jazyka byla vedena s patřičnou odborností. Jejím těžištěm byla celkově zdařilá aktivní práce žáků se zdroji informací. Zčásti ale žákům chybělo více prostoru pro samostatné tvoření vět, reagování na promluvu spolužáků, vedení souvislejšího dialogu. V hodinách matematiky převládalo dobře organizované činnostní učení. Program hospitovaných hodin účinně směřoval k budování elementárních počtářských znalostí a dovedností i k rozvoji základů matematického myšlení. Velmi vhodně bylo využito příkladů z běžného života. Také v předmětech z oblasti Člověk a jeho svět správně převládalo činnostní učení s využitím různých žákovských aktivit a s řadou názorných ilustrací. Kromě získávání nových informací byli žáci vedeni k osvojování pozitivních hodnot a postojů. Pamatováno bylo rovněž na uvádění žáků do poznávání světa financí.

Při činnostech v MŠ postupují učitelky podle třídních vzdělávacích programů, které vycházejí ze ŠVP PV. V plánování konkrétní vzdělávací nabídky sice bylo patrné správné propojení všech vzdělávacích oblastí, ale ve třídě starších dětí byly v daleko menší míře zohledněny jejich individuální možnosti a vzdělávací potřeby. Naopak tematicky dobře zvolená vzdělávací nabídka ve třídě mladších dětí správně vycházela z jejich aktuálního zájmu a z námětů plánovaného školního výletu. Organizace vzdělávání byla převážně plynulá. Spontánní i didakticky cílené činnosti byly ve vyváženém poměru odpovídajícím potřebám a možnostem mladších dětí. Pro děti, které plnily povinnou školní docházku, však byly, až na výjimky, málo náročné. Převládala v nich frontální forma vzdělávání bez aktivního zapojení dětí a s předáváním hotových informací učitelkou. Pozitivním zjištěním však bylo účelné zařazování preventivních logopedických cvičení v obou třídách. Průběh vzdělávání se v obou třídách vyznačoval velmi příjemnou, klidnou a vstřícnou atmosférou, která příznivě ovlivňovala vzdělávací prostředí. Jednotným a důsledným vedením dětí ke vzájemné ohleduplnosti, pomoci a toleranci byly rozvíjeny pozitivní sociální vztahy. Uplatněný pedagogický styl byl často doplňován účinně podporujícím individuálním přístupem. Avšak vedení řízených pohybových aktivit u starších dětí ve smyslu dostatečné fyziologické zátěže a provádění zdravotních cviků bylo málo účinné. Částečnou kompenzací nedostatku spontánních pohybových aktivit byl pro děti pobyt venku, kde byly efektivně využívány podmínky pro běh a pohybové hry. Chybně byl organizován odpolední odpočinek. V jeho průběhu nebyly dětem, které neusnuly, nabízeny klidové aktivity mimo lůžko. O správné diferenciaci odpočinku a spánku nesvědčí ani záznamy třídních knihách.

Zájmové vzdělávání ve školní družině plnilo při všech sledovaných aktivitách záměry vytýčené v ŠVP ŠD. Podle plánu se střídaly skupinové rukodělné nebo výtvarné práce, společná četba, pobyt na zahradě a sportovní činnost, návštěva místní knihovny, další příležitostné činnosti. Účastníci zájmového vzdělávání vždy pracovali se zájmem. S vychovatelkou i mezi sebou komunikovali ukázněně. Vedle zapojení do připravených činností měli i přiměřený prostor pro odpočinek. Někteří se v průběhu odpoledne individuálně zapojovali do práce ve vybraných zájmových kroužcích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v ZŠ sleduje ředitelka průběžně. Ke zjišťování úspěšnosti žáků v průběhu jejich vzdělávání využívá především poznatky z hospitační a kontrolní činnosti, ze zastupování za vyučující, výsledky soutěží i celostátního testování. Výsledná zjištění projednává individuálně s vyučujícími a společně případně hledají a přijímají opatření. Škola se pravidelně účastní soutěží Cvrček, Klokánek, Pythagoriáda nebo soutěží pěveckých. Ředitelka také sleduje úspěšnost žáků při přechodu na druhý stupeň ZŠ. Výsledky žáků se SVP jsou posuzovány v každém čtvrtletí nebo podle potřeby a na jejich základě jsou uplatňovány vhodné metody a formy výuky. Všechny pedagogické pracovnice jsou o vzdělávacích problémech a o doporučeních poradenského zařízení dobře informovány. Doporučení jsou v hodinách v potřebné míře aplikována. Žákům je věnována dostatečná individuální péče, která úspěšně napomáhá předcházení školní neúspěšnosti.

Inspekčními hospitacemi v MŠ bylo zjištěno, že na velmi dobré úrovni je rozvíjena sociální oblast. Při inspekční činnosti se děti k sobě navzájem chovaly přátelsky a ochotně si pomáhaly. Dodržovaly pravidla soužití. V komunikaci s dospělými byly otevřené a sdílné. Dokázaly vznést svoje požadavky a potřeby, respektovaly názor druhého. Ze sledovaných činností bylo zřejmé, že přiměřeně dokážou usměrňovat své jednání a přijmout za ně zodpovědnost. Byly příkladně samostatné v sebeobsluze. Na otázky odpovídaly převážně správně, při hrách prokázaly dobrou paměť. V řečových projevech byla zřejmá přiměřená úroveň vyjadřovacích schopností, a to i přesto, že u některých starších dětí byl ještě patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti některých hlásek. Analýza dětských výtvarných prací je účelně využívána ke sledování pokroků v rozvoji dítěte. V záznamovém listu dítěte jsou sice sledovány pokroky v jednotlivých vzdělávacích oblastech, ale nejsou stanoveny záměry pro další pedagogickou péči ani nejsou využívány k plánování vzdělávací nabídky pro cílenou individualizaci podle jeho možností a potřeb. Nejmladší děti již bez potíží zvládaly základní hygienické a společenské návyky, dokázaly se orientovat v prostoru a manipulovaly s běžnými pomůckami.

Pozitivním zjištěním je, že ředitelka cíleně vyhledává děti s dílčími problémy v rozvoji osobnosti a předchází tak rizikům jejich neúspěšnosti. S rodiči jsou případné problémy diskutovány a školou jsou navrhována opatření ke zlepšení zjištěného stavu. Ze slov ředitelky školy i učitelek je zřejmé, že k informování zákonných zástupců o rozvoji dítěte dochází pravidelně. Rodiče v případě potřeby využívají kontakty na další odborníky (např. logopeda). Škola k podpoře neformálních vztahů s rodiči využívá různé příležitosti např. společné akce rodičů a dětí, různě zaměřené přednášky v rámci poradenské a osvětové činnosti.

Výsledky vzdělávání ve ŠD vychovatelka průběžně sleduje při všech prováděných činnostech. Případná významná zjištění projednává s vedením školy, příležitostně i s rodiči účastníků zájmového vzdělávání. Výtvarné práce nebo výrobky účastníků jsou vhodně prezentovány v přístupných prostorách školy. ŠD se také podílí na prezentaci školy na veřejnosti v obci. Plnění cílů zájmového vzdělávání napomáhá rozvoji základních klíčových kompetencí žáků. Významný je rovněž její příspěvek k rozvoji jejich čtenářské gramotnosti (společné čtení dětské beletrie, návštěvy místní knihovny).

Závěry

Vývoj školy

- Postupné zlepšování materiálních podmínek (adaptace podkrovních prostor na učebnu ZŠ a pracovnu ŠD, modernizace prostředků ICT)
- Zvýšení podílu odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků v pedagogickém sboru

Silné stránky

- Velmi podnětné prostředí, které účinně přispívá celkovému příznivému klimatu školy
- Velmi kvalitní spolupráce všech účastníků vzdělávání
- Vysoká kvalita výchovně vzdělávací práce v prvním ročníku

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Špatné podmínky pro výuku tělesné výchovy v místní sokolovně
- Nedostatečná diferenciací vzdělávací nabídky pro děti, které plní povinné předškolní vzdělávání
- Nediferencování odpoledního odpočinku podle individuálních potřeb dětí

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajišťovat poradenské služby pedagogickými pracovníky splňujícími potřebné kvalifikační předpoklady
- Diferencovat vzdělávací nabídku s ohledem na individuální potřeby dětí
- Nabízet dětem, které neusnuly, klidové aktivity mimo lůžko
- Využívat výsledky pedagogické diagnostiky pro podporu dalšího rozvoje dítěte

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, čj. 72/2017, platnost k termínu kontroly
2. Školní řád mateřské školy, platnost k termínu kontroly
3. Školní matrika MŠ, ZŠ a ŠD školní rok 2018/2019 vedená k termínu kontroly včetně dokladů o přijímání k předškolnímu vzdělávání (vzorek) ve školním roce 2017/2018
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ s platností od 1. září 2018
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Kdo si hraje, nezlobí“ s platností od 1. února 2017

6. Školní řád základní školy čj. 73/2017, účinnost od 1. září 2017
7. Vnitřní řád školní družiny s platností od 14. listopadu 2017
8. Kritéria pro přijímání uchazečů do MŠ, ZŠ a ŠD s platností od 1. září 2016
9. Záznamy z pedagogické rady a provozních porad ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019
10. Zápisové lístky do školní družiny
11. Plán DVPP pro školní rok 2018/2019
12. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2018/2019
13. Třídní knihy MŠ, ZŠ a ŠD (přehledy výchovně vzdělávací práce) ve školních rocích 2017/2018 a 2018/2019
14. Webové stránky školy
15. Údaje o škole vedené v rejstříku škol a školských zařízení k termínu konání inspekční činnosti
16. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Malá Hraštice, okres Příbram ze dne 12. září 2002, čj. 781/02 včetně dodatku č. 1 až 11
17. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. února 2000, čj. 101/00
18. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané Obcí Malá Hraštice dne 26. listopadu 2002, čj. 1060/02, dne 20. 7. 2012 čj. 751/2012, dne 19. srpna 2015 bez uvedení čj., dne 13. září 2018 čj. 2018
19. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. března 2014 s účinností od 1. 9. 2014 čj. 049070/2014/KUSK
20. Vyjádření k žádosti o povolení výjimky v MŠ z počtu dětí na třídu o 1 dítě, vydáno Obcí Malá Hraštice dne 25. srpna 2017 a 19. listopadu 2018
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků aktuální školní rok
22. Kniha úrazů „školních“ záznamy o úrazech školní rok 2017/2018 a 2018/2019
23. Dokumentace k zajištění BOZP a PO – záznamy o provedeném školení zaměstnanců ze dne 9. října 2017 včetně osnovy a prezenční listiny
24. Záznam z roční prověrky stavu BOZP a PO ze dne 27. září 2018
25. Směrnice k zajištění BOZP
26. Inspekční protokol č. 004/2017o ze dne 7. dubna 2017 a č. 078 ze dne 2. března 2018 (odborná technická kontrola sportovního a herního vybavení)
27. Hospodářská dokumentace školy (Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2017, Hlavní kniha rok 2017, Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2017 a 2018 včetně všech úprav, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 15. ledna 2018)
28. Inspekční zpráva ze dne 5. února 2013, čj. ČŠIS-109/13-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí.

